

Задля підвищення якості підготовки фахівців

У лютому у Національному університеті водного господарства та природокористування розпочав роботу університетський семінар "Якість навчального процесу в Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС)".

Семінар відбуватиметься два рази на місяць протягом року. Його мета – забезпечити якість підготовки фахівців з вищою освітою, подальше підвищення ефективності навчального процесу, запровадження стандартів, рекомендацій та основних інструментів Європейського простору вищої освіти та ознайомлення викладачів з інноваційними та сучасними педагогічними технологіями ЄКТС.

Слухачами семінару є проректори університету, заступники деканів з методичної роботи, координатори кафедр і заступники завідувачів випускаючих кафедр з методичної роботи. Керівник семінару – начальник навчально-методичного управління, професор С.Я.Зубілевич.

Протягом року слухачі відвідають 16 семінарів і напишуть випускову роботу.

На нинішньому етапі інтеграції України до єдиного європейського освітнього та наукового простору необхідність запровадження ЄКТС та її ключових моментів, зокрема Додатку до диплома європейського зразка, очевидна. Відтак, 16 жовтня 2009 року міністр освіти Іван Вакарчук підписав указ "Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи". І

вже до 1 червня 2010 року буде проведений перший моніторинг із використання ЄКТС у вишах України.

Вперше ЄКТС використали для

полегшення визнання навчальних досягнень студентів по обміну у рамках програми ERASMUS/SOKKRATES. На сьогодні система стала важливим елементом Європейської вищої освіти, що сприяє міжуніверситетській взаємодії та робить навчання за кордоном невід'ємною частиною освітнього досвіду людини.

Використання ЄКТС у вищих навчальних закладах Європи є доволі тривалим і успішним, тому

переваги запровадження в Україні, на думку фахівців, очевидні. Це, насамперед, надання можливості національним вищим навчальним закладам оцінювати знання студентів за європейською структурно-логічною схемою, що сприятиме підвищенню якості і міжнародної конкурентноспроможності нашої освіти. ЄКТС також сприятиме мобільності студентів і викладачів через використання спільних критеріїв і методів оцінювання знань. А підписання угоди між національним і закордонним університетами до того, як студент поїде навчатися, стовідсотково гарантуватиме йому визнання власних досягнень.

Окрім того, завдяки використанню Додатку до диплома європейського зразка, де описується здобута кваліфікація згідно зі загальноприйнятими у Європі стандартами, підвищуються можливості українських випускників на європейському ринку праці.

Разом із тим, впровадження ЄКТС в українську освіту, на думку освітян, має і чимало проблем. Серед них –

специфічний менталітет українських студентів, низький рівень їх відповідальності і самосвідомості, що впливає на систематичність роботи, а отже, зниження рівня успішності; недостатнє забезпечення студентів навчальними матеріалами і сучасними технологіями, відсутність конкуренції у процесі навчання тощо.

Людмила БОРИСЕНКО

Поклали квіти до пам'ятника герою

Студенти і працівники університету взяли участь у мітингу з нагоди 65-ої річниці трагічної загибелі крайового провідника ОУН на Волині і Поліссі, Головного командира УПА-Північ Дмитра Клячківського (Клима Савура).

Вони поклали квіти та вінки від НУВГП до його пам'ятника, що знаходиться навпроти головного корпусу університету.

Захід відбувся в рамках реалізації Указу Президента України від 28 січня 2010 року «Про вшанування учасників боротьби за незалежність України в ХХ столітті».

Золота медаль за інновації в освітньому процесі

НУВГП нагороджений золотою медаллю за перемогу у номінації «Інновації у впровадженні ІТ – технологій в освітній процес» на тринадцятій міжнародній виставці навчальних закладів «Сучасна освіта в Україні – 2010». Окрім того, ряд працівників університету нагороджені почесними дипломами та подяками.

На виставці свої досягнення представляли не лише національні та закордонні навчальні заклади, а й інші освітні установи. Також у рамках заходу відбулися круглі столи та семінари, де обговорювали перспективи розвитку вітчизняної освіти, визначали ефективні шляхи

вдосконалення змісту навчально-виховного процесу.

Учасники заходу мали чудову нагоду ознайомитися і з найвагомішими надбаннями освітян НУВГП, впровадженнями у навчальний процес новітніх інноваційно-педагогічних технологій, сучасними методиками і науковими дослідженнями тощо.

Організатори виставки: Міністерство освіти і науки України, Академія педагогічних наук України, Київська торгово-промислова палата та виставкова фірма «Карше».

Вибори профспілкового лідера студентів

В актовій залі університету відбулась ХХІV звітно-виборна профспілкова конференція студентів і аспірантів НУВГП, на якій про свою роботу прозвітували голова студентської профспілки Володимир Шлапак та ревізійна комісія профкому.

Конференція обрала головою профкому студентів чинного голову Володимира Шлапака та новий склад профкому студентів з 17 чоловік.

До нього увійшли: Назарій Поліщук (аспірант кафедри ГМ); Аліна Кожушок (ФЕіП, 4 курс), Олександр Ілючок (МЕФ, 2 курс), Сергій Зубріюк (ФПМ і КІС, 3 курс), Надія Хомик (ФГТБ і ГЕ, 2 курс), Юлія Мислінчук (ФМ, 5 курс), Галина Кух (ФЗГ, 5 курс), Інна Шадура (ФВГ, 4 курс), Іван Чуліпа (ФБА, 2 курс), Ольга Лашенко (ФЕП, 3 курс), Дмитро Мартусенко (ФВГ, 2 курс), Інна Кривопалова (ФБА, 4 курс), Ірина Зишук (ФБА, 4 курс), Юлія Токарева (ФЕіП, 2 курс), Олеся Оболенцова (МЕФ, 2 курс), Юлія Мельник (ФПМ і КІС, 5 курс),

Вікторія Рудик (ФМ, 5 курс).

Учасники конференції обрали також ревізійну комісію, до якої увійшли Олена Лесик, Ірина Дацишина і Наталія Мішук та делегатів на обласну звітно-виборну профспілкову конференцію.

Окрім того, вони затвердили Положення про первинну профспілкову організацію студентів НУВГП та внесли зміни і доповнення до колективної угоди між адміністрацією та профспілковим комітетом на 2010 рік. Зокрема, профспілковий актив зобов'язали активніше співпрацювати з адміністрацією університету та органами влади з питань соціально-економічного, професійного захисту

студентів та аспірантів, створення умов навчання та відпочинку тощо.

У конференції взяли участь проректор Григорій Сапсай, заступник голови обласної ради профспілки працівників освіти і науки Світлана Довбенко та начальник управління з виховної роботи Владислав Солодкий.

Назар ПОЛІЩУК

День кар'єри для економістів і менеджерів

В університеті завершився «День кар'єри – 2010» для студентів випускних курсів факультетів економіки і підприємництва та менеджменту за спеціальностями: «Економіка підприємства», «Облік і аудит», «Менеджмент організації», «Управління персоналом та економіка праці», «Організація перевезень і управління на автомобільному транспорті», «Державна служба».

Перед роботодавцями виступили проректор університету Григорій Сапсай, заступник міського голови Рівного Галина Кульчинська, декан факультету економіки і підприємництва Леонід Мельник, декан факультету менеджменту Віталій Окорський та інші.

У заході взяли участь чимало організацій не лише з Рівного, а й інших регіонів України. Серед них: облводгоспи – Волинський, Рівненський та Київський; представники районної та міської влади Рівного; Рівненський міський та районний центри зайнятості; банківські установи – «Приватбанк», «Райффайзен Банк Аваль», «Мегабанк» та інші, а також державна податкова інспекція у м. Рівне, головне управління економіки та інвестиційної політики Рівненської ОДА, управління економіки міста, головне управління промисловості та розвитку інфраструктури обласної державної адміністрації та інші організації.

Студенти познайомились з роботодавцями та діяльністю

організацій, які вони представляють. Окрім загальної успішності студентів, представники фірм та підприємств велику увагу приділяли таким якостям майбутніх фахівців як комунікабельність, ініціативність, наполегливість, креативність, бажання до самовдосконалення та здібності до навчання. Незмінними залишаються вимоги знання іноземних мов та вміння працювати з ПК.

У рамках заходу відбувся круглий стіл, в якому взяли участь роботодавці, викладачі та студенти університету. Вони обговорили актуальні проблеми працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, зокрема зменшення кількості робочих місць. Теми, які піднімалися на круглому столі, викликали жваву дискусію присутніх,

адже на сьогодні ці питання цікавлять багатьох.

Студенти-випускники мали чудову нагоду ознайомитися на «Дні кар'єри» з наявними на ринку праці вакансіями, а роботодавці – підібрати кваліфікованих працівників. Оперативному налагодженню контактів між роботодавцями і випускниками сприяло те, що студенти мали із собою резюме, в яких висвітлено їх вміння, навички та ділові якості.

Дарина ОСТАШ

Рибна галузь потребує кадрів

Вже десять років наш університет готує фахівців за спеціальністю «Водні біоресурси» та входить в трійку найпотужніших центрів освіти й науки з даного профілю. За ці роки кафедра водних біоресурсів, яка функціонує в складі факультету екології і природокористування, випустила більше ста іхтіологів та рибоводів.

Зокрема, і в цьому році студенти п'ятого курсу готуються поповнити ряди спеціалістів рибної галузі, які так необхідні на даний час. Багато хто з майбутніх випускників вже сьогодні задає питання: чим буду займатись після закінчення університету, де працюватиму? Потреба у кваліфікованих спеціалістах такого напрямку є досить гострою, оскільки Україна має найбільшу кількість водних об'єктів у Європі (поступаючись лише Російській Федерації), які придатні для ведення рибного господарства.

Рибоводи, котрі закінчили наш університет, працюють у рибних господарствах Рівненської, Волинської, Хмельницької та інших областей. При чому більшість із них уже посідають керівні посади цих підприємств. Також значна частка випускників займаються управлінською діяльністю, працюючи в різних підрозділах Державного комітету рибного господарства України, Міністерства охорони навколишнього природного середовища, Державного комітету водного господарства України.

Забезпеченням охорони та збереженням водних живих ресурсів також займаються наші випускники в системі державних органів рибоохорони, екологічної інспекції та в службах охорони природно-заповідних установ. Іхтіологи здійснюють науковий моніторинг стану рибних запасів як нашої країни, так і водних акваторій Світового океану, де ведеться океанічне рибальство. Окрім того, наші випускники успішно займаються науковою діяльністю як аспіранти та пошуковці.

Мені самому, як випускнику НУВГП, свого часу довелося обирати місце працевлаштування. Ще студентом четвертого курсу почав працювати в системі державних органів рибоохорони на посаді іхтіолога, де й продовжую працювати вже п'ять років. Також займаюся науковою та викладацькою роботою в університеті. Більшість моїх колег, з якими закінчував університет, теж працюють у рибній галузі, при чому досить успішно. На мою думку, головна риса, яку повинен мати молодий спеціаліст, - це цілеспрямованість та бажання працювати на результат. Лише в такому випадку можна отримати моральне задоволення від роботи та якісне матеріальне забезпечення.

*Валентин МОСНИЦЬКИЙ,
старший викладач кафедри водних біоресурсів*

Миколі Тимофійовичу Назарову – 90 років!

14 лютого 2010 року відзначив 90-річний ювілей професор кафедри гідроенергетики та гідромашин Микола Тимофійович Назаров.

Народився Микола Тимофійович в с.Горний Баликлеї Волгоградської області в селянській сім'ї. Після закінчення школи-десятирічки у 1938 році він вступає до Московського інженерно-будівельного інституту. Але навчання перервала війна. З лютого 1943 року по листопад 1945 року М.Т.Назаров служить в рядах Червоної Армії.

Закінчивши у 1948 році гідротехнічний факультет Московського інженерно-будівельного інституту, він вступає до аспірантури при кафедрі використання водної енергії цього вищого навчального закладу, а у 1951 році захищає дисертацію на тему “Водоприймачі руслових ГЕС” і здобуває науковий ступінь кандидата технічних наук. Продовжує працювати в інституті – провідним старшим інженером проектної групи. З 1952 по 1962 рр. Микола Тимофійович працює на посаді старшого викладача, а згодом – доцента в Куйбишевському інженерно-будівельному інституті.

У 1962 році М.Т.Назаров переїжджає до Рівного, де працює доцентом, професором, завідувачем кафедри використання водної енергії та гідромашин Українського інституту інженерів водного господарства.

Коло його наукових інтересів дуже різноманітне: це водоприймачі ГЕС, конструкції нових робочих коліс гідротурбін, дослідження роботи фільтрів, дослідження режимів роботи ежекторів, вакуумних насосів, дослідження неусталених режимів та ін. Він опублікував понад 80 наукових робіт, навчальний посібник “Гідроелектростанції.

Багатофакторні задачі”, монографію “Вакуумні установки теперішнього і майбутнього”.

За час своєї педагогічної діяльності Микола Тимофійович підготував сотні фахівців-гідротехніків, створив наукову школу (під його керівництвом підготовлено та захищено чотири кандидатські дисертації). За заслуги Микола Тимофійович нагороджений медалями “За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.”, “40 років перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.”, “50 років перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.”, “Ветеран праці”, удостоєний відзнак університету.

І хоча Микола Тимофійович тепер на заслуженому відпочинку, та справа його продовжується: є його школа, його коріння, його учні – кандидати наук і досвідчені педагоги, яких він підготував за роки своєї невтомної, напруженої і плідної праці.

Величезний науковий, педагогічний і життєвий досвід має Микола Тимофійович. Більш ніж за півстоліття своєї діяльності у вищій школі цей досвід дозволив йому підготувати тисячі спеціалістів, що

працюють у різних галузях народного господарства. Передовсім, це десятки малих і великих потужних і надпотужних гідроелектричних та насосних станцій, запроєктованих, збудованих й експлуатованих руками його учнів – вчорашніх студентів на Дніпрі і на Волзі, в Закарпатті і на Кавказі, в Криму і в Сибіру, в Прибалтиці і на Уралі. Це хліб, який ми щоденно споживаємо, вирощений на просторах України за допомогою вдосконаленої ним сільськогосподарської поливної техніки.

Микола Тимофійович – людина багатогранна, він хороший художник, поет, добре грає в шахи, любить гумор. Вірний і люблячий чоловік, разом з дружиною Тамарою Григорівною виховали двох синів.

Душевний неспокій, велич помислів, бажання бути корисним для людей і зараз хвилюють Миколу Тимофійовича. У молодих викладачів і науковців кафедри, що продовжують його справу, він є найбільшим авторитетом не тільки як вчений, але й як приклад розумної, чесно і невідкупної людини.

Колектив кафедри гідроенергетики та гідравлічних машин, факультету гідротехнічного будівництва та гідроенергетики щиро вітає ювіляра, бажає щастя, міцного здоров'я, невичерпних сил та енергії, благополуччя та хорошого настрою.

Хай у радості і благополуччі продовжаться Ваші натхненні людські роки. Ваші думки, Ваші ідеї, Ваша життєва мрія завжди надихатимуть нас у щоденній праці на нові успіхи.

Ректорат, профком університету щиро вітають Миколу Тимофійовича Назарова з 90-річчям. Висловлюємо щирю подяку за вагомий внесок у підготовку науково-педагогічних кадрів університету та фахівців-гідротехніків. Бажаємо щастя, міцного здоров'я, благополуччя, підтримки родини, друзів і колег.

Спільні природоохоронні програми

Національний університет водного господарства та природокористування і Рівненський природний заповідник уклали угоду про співпрацю.

Її мета - виконання спільних наукових і творчих природоохоронних завдань і програм, взаємна допомога при підготовці кадрів, наукових публікацій тощо.

Згідно з угодою, вчені НУВГП надаватимуть допомогу працівникам заповідника в проведенні наукових досліджень, а дирекція заповідника сприятиме

проходженню студентами університету навчальних та виробничих практик, збору матеріалів для наукових досліджень.

Відповідальними виконавцями програми співпраці призначені від НУВГП - кандидат географічних наук, доцент кафедри водогосподарської екології, гідрології та природокористування М.В.Корбутяк, а від РПЗ – заступник директора з наукової роботи Н.О.Волошинова.

Анатолію Івановичу Онуцькому – 60 років

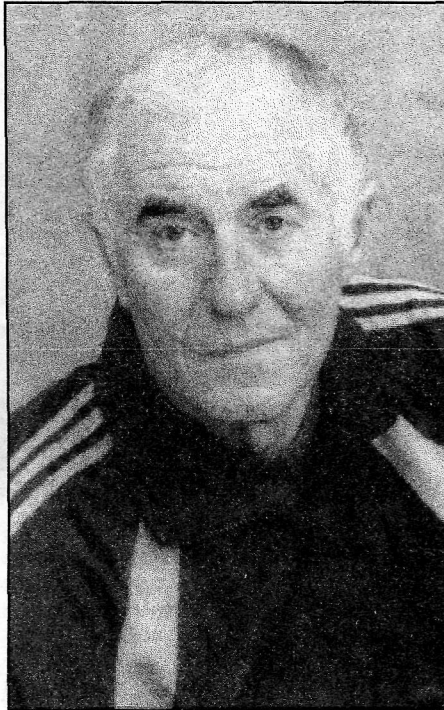
Анатолій Іванович Онуцький, старший викладач кафедри фізвиховання НУВГП, народився 15 лютого 1950 року в с.Серафінці Городенківського району на Івано-Франківщині. Закінчивши Городенківську середню школу, вступив на факультет фізичного виховання Кам'янець-Подільського педагогічного університету імені В.П.Затонського, адже зі шкільних років займався спортом, захищав спортивну честь району і навіть області на змаганнях з гандболу. Під час навчання в університеті продовжував активно займатися спортом, був капітаном (а згодом і тренером) збірної інституту і ДСТ „Буревісник” з гандболу, захищав честь Хмельниччини на Спартакіаді України.

З 1973 року Анатолій Іванович Онуцький працює на кафедрі фізвиховання нашого навчального закладу – асистентом, старшим викладачем, завідувачем спортивного клубу.

Протягом 1993-2003 років він очолював кафедру фізичного виховання. За час роботи на цій посаді, прагнучи вдосконалити роботу зі спортивного виховання студентів, їхніх досягнень на спортивних змаганнях, запросив на роботу високопрофесійних викладачів-однодумців, разом з якими добився, щоб спортивна робота в університеті піднялася на значно вищій щабель, а наші студенти досягли високих спортивних успіхів.

Протягом 20-ти років Анатолій Іванович тренував чоловічу збірну команду нашого університету і Рівненської області з гандболу. За цей

час університетська команда брала участь більше як у десяти спартакіадах Міністерства освіти і науки, а у 1997 і 1999 роках завойовувала бронзові

нагороди. Чоловіча гандбольна команда нашого університету була незмінним чемпіоном міста і області, а збірна області, сформована на її базі, брала участь у Спартакіадах та Чемпіонатах України з гандболу, а також була призером ряду міжнародних змагань. У 1992 році команда рівненських гандболістів, яких тренував Анатолій Онуцький, посіла перше місце в першій групі Чемпіонату України і завоювала право

грати перехідні ігри за вихід у вищу лігу. Серед його вихованців – кандидат у майстри спорту, понад 50 спортсменів 1 розряду та більше 100 спортсменів, які отримали масові розряди.

Українським гандболістам Анатолій Онуцький добре відомий і як суддя національної категорії, який судив чимало ігор чемпіонатів СРСР, України, Спартакіади України, області та міста.

За свою педагогічну і тренерську роботу Анатолій Іванович Онуцький має багато подяк, почесних грамот, дипломів, якими нагородили його адміністрація університету, Міністерство освіти і науки, Рівненська обласна держадміністрація, міські, обласні, республіканські спортивні організації тощо.

Але головною своєю нагородою Анатолій Іванович вважає підготовку висококласних спортсменів, зацікавлення молоді заняттями фізкультурою і спортом, що допомогло багатьом з них досягнути успіхів і в інших галузях роботи. Серед його вихованців – депутати Верховної ради, генеральні директори великих підприємств, науковці, педагоги, громадські діячі. Всі вони з вдячністю згадують свого наставника, який навчав їх, як потрібно долати перешкоди і досягати вершин.

Колеги та учні, колишні вихованці Анатолія Івановича Онуцького вітають його з ювілеєм, бажають міцного здоров'я, гарного настрою, сімейного благополуччя, а ще сподіваються, що за його допомогою ще багато молодих людей зв'яжуть своє життя з фізкультурою і спортом.

Майбутні агрохіміки вивчають світовий досвід

Науково-практичний семінар „Застосування мінеральних добрив, оброблених полімерами, та їх вплив на врожайність основних сільськогосподарських культур” відбувся у рамках

виставки InterAgro 2010. У семінарі взяли участь науковці України та США.

З доповіддю на семінарі виступив завідувач кафедри агрохімії, ґрунтознавства та землеробства Національного університету водного господарства та природокористування, доктор сільськогосподарських наук професор Сергій Веремєнко.

З метою ознайомлення студентів НУВГП - майбутніх фахівців з агрохімії і ґрунтознавства - із світовими технологіями, розробками в агросфері на кафедрі агрохімії, ґрунтознавства та землеробства відбулася зустріч-семінар з доктором філософії Тері А.Тінделлом - провідним спеціалістом компанії Simplot Co.

Найбільшу цікавість в учасників семінару викликало співробітництво щодо розробки нових видів і форм високоефективних мінеральних добрив і тукоsumішей та оптимізація їх застосування в Україні.

Алла КУЧЕРОВА,
заступник декана факультету екології та природокористування

Василь Більчук апробує практику студентської мобільності

Студент НУВГП Василь Більчук став переможцем конкурсу “Освіта Країною”, організованого фондом Святослава Вакарчука “Люди Майбутнього”, та отримав грант на навчання у Національному університеті “Львівська політехніка”.

Тепер Василь опануватиме науки на факультеті будівництва та інженерії докільця університету “Львівська політехніка”. Протягом навчання він ще й отримуватиме стипендію.

Василь Більчук навчається на другому курсі факультету будівництва та архітектури Національного університету водного господарства та природокористування. Він – переможець у номінації “студент-науковець”

загальноміського конкурсу “Студент року – 2009”. До речі, саме після перемоги у цьому конкурсі йому запропонували спробувати свої сили у конкурсі “Освіта Країною”.

Окрім цього, здібний юнак має й багато інших звань: у 2008 році він теж став переможцем у номінації “студент-науковець” конкурсу “Студент року – 2008”, має диплом II ступеня Всеукраїнської олімпіади з географії, диплом переможця другого етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України, срібну медаль ННВК “Технолог” ім. Гулі Корольової, а ще

із золотою медаллю закінчив Здовбицьку школу. Ще до вступу в університет Василь активно займався науково-дослідною роботою у Рівненській Малій академії наук учнівської молоді і навчально-науково-виробничому комплексі “Технолог” при кафедрі технології будівельних виробів і матеріалознавства НУВГП.

Результати своїх науково-дослідних робіт представив у доповідях, опублікованих і поданих до опублікування статтях та заявках на винаходи. Так, Василь вже опублікував чотири статті у журналі “Енергозбереження Полісся”, дві

статті у збірнику наукових праць “Вісник НУВГП”, у науково-технічному і виробничому журналі “Бетон и железобетон в Украине”, у журналі “Екологія”. А ще подав дві заявки на корисну модель у Державний департамент інтелектуальної власності України.

Василь займається не лише науково-дослідною роботою, він ще й брав участь у змаганнях з футболу, серед академічних груп першого курсу факультету його команда посіла перше командне місце.

Наставниками Василя Більчука є кандидат хімічних наук, доцент кафедри технології будівельних виробів і матеріалознавства І.Г.Скришник та директор Рівненської МАН О.А.Андрєєв.

Довідка

У конкурсі “Освіта Країною” взяла участь понад 150 студентів з різних навчальних закладів України. Лише 30 з них стали переможцями і тепер протягом двох місяців навчатимуться у іншому навчальному закладі країни. А вже мета проекту – адаптація до українських реалій кращих світових освітніх практик, надання можливості українським студентам повчитись в іншому вищому навчальному закладі, де готують фахівців аналогічної спеціальності, із зарахуванням навчальних дисциплін (кредитів) та модулів.

Жанна ЖОВТЕНКО

Від мовної свідомості – до національної

21 лютого у світі відзначають Міжнародний день рідної мови. Історія цього свята – яскраве свідчення того, як із мовної свідомості народу виростає національна свідомість. У 1947 р. після розпаду Британської Індії постала держава Пакистан у складі двох етнічно й мовно відмінних земель: на Заході переважала урду, на Сході – бенгалі. Єдиною державною мовою було проголошено урду, хоча її розуміли лише 2% бенгалців.

21 лютого 1952 р. під час розгону мирної демонстрації на підтримку бенгальської мови загинуло п'ятеро студентів, які хотіли говорити рідною мовою на своїй землі. Кривава подія переросла в «Мовний рух» і 1956 р. бенгальська мова набула державного статусу. Мовний рух дав початок потужному національному рухові, що призвів до утворення 1971 р. незалежної держави Бангладеш. На пошану загиблих студентів 21 лютого за рішенням ЮНЕСКО світ відзначає Міжнародний день рідної мови.

Дню рідної мови було присвячене відкрите засідання літературної студії, що працює при кафедрі українознавства, педагогіки і психології, у якому взяли участь усі небайдужі до рідного слова. Перед студентами виступили завідувач кафедри Л.Д. Малевич, ст. викладач М.М. Дзюба. Гостею «Поетичного джерельця» була член Національної спілки письменників, кандидат

філософії Стефанія Українець, яка представила свою нову збірку «Відкриваються води», відповіла на численні запитання студентів, які зацікавлено ознайомилися з творчістю поетеси. Як справжній майстер рідного слова С.Українець дала цінні поради літераторам-початківцям.

У методичному кабінеті кафедри розгорнуто художню виставку «Мова – оселя буття духу народу». У представлених роботах студенти зробили спробу осмислити роль мови в житті суспільства і в житті окремої людини (роботи “Спочатку було слово...”, “Мова – зодчий народу, народ – зодчий мови”, “Розкіш людського спілкування”), історію української мови (“Нашій писемності – тисяча літ”, “Дорога до світла”) та її сучасні проблеми (“Суржик – мова убогих”).

*Леся МАЛЕВИЧ,
завідувач кафедри
українознавства, педагогіки і
психології*

11 лютого 2010 року пішов із життя декан факультету гідротехнічного будівництва та гідроенергетики Національного університету водного господарства та природокористування, кандидат технічних наук, доцент

АНАТОЛІЙ МИХАЙЛОВИЧ МАКОВСЬКИЙ

24.11.1957 - 11.02.2010

Народився Анатолій Михайлович 24 листопада 1957 року у місті Рівному. Закінчив Рівненську середню школу №3 і у 1975 році вступив до Українського інституту інженерів водного господарства на гідротехнічний факультет. Після закінчення інституту з відзнакою залишився працювати викладачем на кафедрі використання водної енергії та гідравлічних машин гідротехнічного факультету. Брав участь у будівництві Зейської та Бурейської ГЕС у Російській Федерації, Шульбинської ГЕС у Казахстані, відновленні малих ГЕС в Україні.

У 1997 році вступив до аспірантури Санкт-Петербурзького державного технічного університету при кафедрі поновлювальних джерел енергії та гідроенергетики, достроково захистив кандидатську дисертацію. Був призером державного конкурсу на кращу наукову роботу в галузі енергетики.

Після захисту дисертації повернувся до Рівного, у рідний навчальний заклад, де працював асистентом, старшим викладачем, доцентом кафедри

використання водної енергії та гідравлічних машин. З 2001 року працював заступником директора Інституту водного господарства нашого університету і до останнього часу - деканом факультету гідротехнічного будівництва та гідроенергетики. Студенти факультету любили і шанували свого декана, який багато зробив для становлення кожного з них.

За результатами наукових досліджень опублікував більше 50 наукових праць. Мав авторські свідоцтва на винаходи та патенти, частина з яких впроваджена у

виробництво.

Як декан факультету велику увагу приділяв наближенню навчального процесу і науки до виробництва, був ініціатором проходження виробничої практики студентів на гідроелектростанціях України та у провідних проектних організаціях галузі водного господарства та гідроенергетики, захисту дипломних проектів випускників безпосередньо на гідроелектростанціях України у присутності провідних фахівців галузі гідроенергетики.

За педагогічну і наукову роботу нагороджений почесними грамотами Державного комітету водного господарства та Міністерства освіти і науки України, Національного університету водного господарства та природокористування.

Ректорат, профком, факультет гідротехнічного будівництва та гідроенергетики, колектив кафедри гідроенергетики та гідромашин, друзі, колеги, випускники та студенти глибоко сумують з приводу непоправної втрати та висловлюють співчуття сім'ї Анатолія Михайловича Маковського.

Конкурс інноваційних пропозицій

Рівненська обласна організація ВГО «Українська Асоціація Маркетингу» запрошує викладачів, аспірантів і студентів університету взяти участь у конкурсі інженерних та архітектурних рішень щодо використання природних матеріалів і відновлюваних джерел в індивідуальному будівництві.

На конкурс приймають інноваційні пропозиції у формі:

– ескізи проекти будівель із застосуванням місцевих екологічних матеріалів;

– обґрунтовані лабораторними дослідженнями пропозиції щодо застосування ізоляційних та конструктивних матеріалів на базі місцевої сировини та історичного досвіду будівництва в нашому регіоні;

– проекти інженерних рішень щодо нового

застосування відомих технологій для проектування та будівництва споруди екобудинку;

– проекти інженерних систем та нетрадиційних джерел енергії, зокрема, сонячної, тепла ґрунту, вентиляції, кондиціонування та рекуперації, зниження тепловитрат та ізоляції, локальної водопідготовки та водовідведення, утилізації тепла стічних вод тощо.

Конкурсні пропозиції можуть бути використані при проектуванні та будівництві пілотного екологічного котеджного масиву в с.Радиславівка Рівненського району та споруди «Екодім-Геліотерм».

Термін проведення конкурсу - з 15 лютого по 9 квітня 2010 року.

Заявки на участь у конкурсі надсилайте на адресу piton357@ukr.net

Отримуватимуть стипендію міського голови

Стипендію міського голови Рівного отримуватимуть троє студентів НУВГП. Це Анна Гіроль (студентка п'ятого курсу факультету водного господарства), Віра Даховій (четвертокурсниця факультету будівництва та архітектури) та Світлана Ютовець (четвертокурсниця факультету менеджменту).

Окрім того, стипендію міського голови отримали двоє студентів Технічного коледжу НУВГП – Володимир Драганчук і Віра Стручук (обоє навчаються на третьому

курсі) та студентка Рівненського автотранспортного технікуму Катерина Літус (навчається на третьому курсі).

Загалом стипендію міського голови отримуватимуть 15 студентів вищих навчальних закладів міста. Цього разу претендентів на отримання стипендії було 46 (32 студенти вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації та 14 студентів навчальних закладів I-II рівнів акредитації).

Жанна КУЛІЄВА

Кубок Західної України з рукоборства

У Кременці, на Тернопільщині, відбувся Кубок Західної України з армспорту, у якому взяли участь команди з Волинської, Київської, Львівської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької, Чернівецької областей.

Збірна НУВГП посіла третє командне місце серед юнаків та дівчат.

Перемогу команди вибороли Юрій Омелянський, Ярослав Рішко (обидва – МЕФ) та Ольга Дячук (ФЕіП).

Окрім того, наші спортсмени посіли друге командне місце у групі юніорів та юніорок.

Свій внесок у перемогу команди НУВГП зробили – Руслан Гребень (ФМ), Андрій Юхимець (ФБА), Вадим Юрчук (ФМ), Володимир Данилюк (ФБА), Ігор Джумига (МЕФ), Вадим Матвійчук, В'ячеслав Мелькін (всі – МЕФ), Петро Герасим (ФБА), Ольга Борсук (ФЗГ), Анастасія Якобчук (ФЕП), Світлана Пилипака (МЕФ).

Тренує спортсменів старший викладач кафедри фізичного виховання НУВГП Олександр Комаревич.

XI Універсиада НУВГП з баскетболу

З 1 по 11 лютого у НУВГП відбувся турнір між факультетами університету з баскетболу в залік XI Універсиади НУВГП.

Перше місце вперше за 15 років у драматичному поєдинку з минулорічним чемпіоном, командою механіко-енергетичного факультету, вибороли студенти факультету будівництва та архітектури. Останнього вечора чемпіонату вшент заповнений любителами баскетболу спорткомплекс НУВГП побачив гру високого класу, де дві найсильніших команди з перших хвилин показали, що гідні боротися за золоті медалі. До останньої секунди важко було сказати, хто саме заслуговує на звання кращих. Минулорічний дворазовий чемпіон з усіх сил намагався захистити свій статус і втретє поспіль вибороти першу сходинку, проте

сильнішими цього року виявилися їхні суперники. Фінальна сирена поєдинку зірвала шквал оплесків фанатів будівельного факультету і зафіксувала перемогу ФБА з рахунком 57:51.

Після закінчення турніру команди розташувалися в такому порядку: факультет будівництва та архітектури; механіко-енергетичний факультет; факультет менеджменту; факультет

прикладної математики та комп'ютерно-інтегрованих систем; факультет водного господарства; факультет гідротехнічного будівництва; факультет землеустрою та геоінформатики; факультет економіки і підприємництва; факультет екології та природокористування.

Кращим гравцем турніру визнано студента 5 курсу ФБА – Святослава Стельмашука. Найточнішим в конкурсі снайперів виявився гравець механіко-енергетичного факультету Микола Прокопчук. Конкурс серед кращих розігруючих виграв баскетболіст ФВГ Іван Трофімчук.

Турнір подарував масу вражень усім глядачам та любителям баскетболу, а також незабутні емоції усім учасникам цих баталій.

Олег СОТНИК

Вслуховуючись у голос незабутнього мислителя

За ініціативою ЮНЕСКО з 2002 року 19 листопада у всьому світі проголошено днем філософії. Святкування Всесвітнього дня філософії – це можливість звернутися до найвищих орієнтирів та смислів, поміркувати над тим, що є істинною цінністю і задля чого ми живемо. Це спроба знову відкрити для себе погляди тих філософів, які на сьогодні не втратили актуальності своїх ідей, оскільки спонукають до смислового наповнення нашого буття і пошуків шляхів виправданості людської присутності в світі.

Кафедра філософії НУВГП приділяє велику увагу збереженню та вшануванню пам'яті вітчизняних та зарубіжних мислителів, які здійснили вагомий внесок у розвиток духовної царини сучасності, у розвиток світової філософської думки. До таких мислителів належить Мартін Гайдеггер, адже саме він є основоположником нового феноменологічно-екзистенційного напрямку у філософії. Цього німецького вченого сучасники називали таємним королем німецької філософії. Його цікавила, насамперед, фундаментальна онтологія, тобто звернення до проблем буття. Гайдеггер відкриває шлях до нової онтологічної парадигми з особливим наголосом на питаннях дослідження глибин внутрішнього світу людини в координатах переживання смислу свого існування в світі та невідворотної відповідальності перед буттям. Саме Гайдеггеру належить афористична думка про те, що мова є домівкою буття і теза про неможливість отождолення буття зі світом речей, предметів. Цей визначний мислитель застерігав людину від самообожнення у сучасній цивілізації.

У межах святкування Всесвітнього дня філософії, кафедра філософії провела цілу низку заходів, стрижнем яких став круглий стіл, присвячений пам'яті Мартіна Гайдеггера.

Відтак, круглий стіл, що відбувся 29 січня, присвятили 120-річчю з дня народження великого мислителя. Учасниками дискусії були не лише викладачі нашої кафедри і студенти нашого вищого навчального закладу (другокурсниця ФЕП Діана Прохорова та Наталя Павленко), а також наші гості – представники НУ «Острозька Академія» та технічного коледжу (старший викладач НУОА Д.М.Шевчук, аспірантка та викладач НУОА Тетяна Кучер, пошуковець Світлана Лук'ячук). Зокрема,

Тетяна Кучер ознайомила присутніх з мультимедійною презентацією «Творчий життєвий досвід Мартіна Гайдеггера». Були продемонстровані слайди, що висвітлювали найцікавіші моменти особистого та творчого життя німецького мислителя.

У процесі наукової дискусії піднімали різноманітні питання, пов'язані як з філософськими ідеями М. Гайдеггера, так і зі станом сучасної світової філософської творчості, її перспективами: проблеми буття, мови, автентичності людського існування, глобальних викликів сучасної культури, техніки, що об'єдналися навколо проблеми гуманістичного виміру сучасності (проф. О.П.Наконечна, доц. С.Р.Гаєвська, доц. А.Є.Залужна, ст. викладачі В.Т.Несторенко, Н.О.Ветвінська, С.М.Гуменюк, асистенти М. С.Мельничук, О. В.Сарнавська, Т.М.Матюх, Е.О.Василенко та аспіранти Т.О.Чоп та П.І.Храпко). Жваве обговорення викликала і мультимедійна презентація старшого викладача НУОА Д.М.Шевчук про вплив ідей М. Гайдеггера на сучасну психологію та Dazein-аналіз.

У межах святкування Всесвітнього дня філософії викладачі кафедри філософії провели чотири конкурси на кращу студентську роботу. Зокрема, конкурс на краще філософське есе та кращий плакат на тему «Філософія очима студентів». Серед дописувачів філософського есе переможцями стали: Тарас Комаренко (2 курс, ФЕіП); Оксана Мечкало (2 курс, ФЕіП); Тетяна Забейда (2 курс, ФЗГ і ГІС).

Слід зазначити, що оригінальністю викладу, на думку журі, відзначився студент ТГВ-12 – Віталій Полохович, який у постмодерній інтерпретації подав на конкурс власні роздуми у поетичній формі. Bravo!

На конкурс плакатів надійшло 13 студентських робіт. Призові місця здобули студенти: Катерина Садовчук, Ліна Шеметюк, Марія Горуна, Ірина Штоль, Олександр

Ковтонюк, Дмитро Прокопчук (усі – АБС-21).

Зауважимо, що оцінювали цей конкурс не викладачі, а самі студенти, адже всі плакати були оприлюднені у методичному кабінеті кафедри, і всі його відвідувачі могли проголосувати за той чи інший плакат за власним бажанням. Тобто цей конкурс можна вважати найдемократичнішим.

Окремо слід зазначити, що першокурсники, які вивчають культурологію, першу дисципліну філософського спрямування, активно взяли участь у конкурсі на кращий мультимедійний міні-проект під назвою «Філософський зміст культурології» та «Визначні імена у вітчизняній та зарубіжній культурі». На конкурс було подано 45 робіт. Отож, переможцями конкурсу

«Філософський зміст культурології» стали: Юрій Шайда (1 курс, ФВБ і ГЕ) та Інна Рябчук (УПЕП-11); Артем Тишковець (1 курс, МЕФ, ТЕ-11) та Катерина Мацько (УПЕП-11); Вікторія Рембовська (1 курс, ФВГ, ВІВ-12) та Олена Ішук (УПЕП-12).

Відзначено також найкращі роботи студентів, які готували мультимедійні презентації на тему «Визначні імена у вітчизняній та зарубіжній культурі». Серед презентацій особливо цікавими виявились роботи Оксани Рожець (РРК- 21) та Юрія Трофимчука (ГЕ-11); Людмили Смаги (ГЕ-11) та Вікторії Луць (РРК-21); Оксани Солошко (ГЕ-11) та Інни Ніколайчук (РРК-21).

Отож, святкування професійного свята філософів пройшло у дружній академічній атмосфері і залишило помітний слід у науковому житті нашого університету.

**Алла ЗАЛУЖНА,
доцент кафедри філософії,
Світлана ГУМЕНЮК,
старший викладач кафедри
філософії**

Виставки на кафедрі

Кафедра водогосподарської екології, гідрології та природокористування експонує ряд виставок, цікавих студентам і викладачам

На кафедрі розгорнуті постійно діючі та тематичні виставки, які використовуються як під час вивчення окремих навчальних дисциплін, так і під час тематичних екскурсій, зокрема для слухачів Інституту підвищення кваліфікації вчителів, школярів міських шкіл тощо.

Так, в лабораторії геології та гідрогеології широко представлена **колекція мінералів та гірських порід магматичного, осадового та метаморфічного походження**, які зібрані в різних країнах.

Викладачі кафедри та студенти зібрали широку колекцію мінералів та гірських порід

Рівненщини, представлених фосфоритами, які використовуються як мінеральні добрива, різними видами бурштину, взірцями базальту із розвіданих родовищ, туфами, самородною міддю тощо. Надзвичайно цікавим експонатом є берестовіт, знайдений в Берестовецькому кар'єрі, який сьогодні широко використовують для оздоблення. Поряд представлено визначник гірських порід та мінералів, який студенти використовують при самостійному вивченні окремих тем таких навчальних дисциплін як "Інженерна геологія", "Геологія та гідрогеологія", "Геологія з основами мінералогії", "Інженерна геологія та основи механіки ґрунтів".

Протягом багатьох десятиріч років на кафедрі збирали **прилади та обладнання для визначення основних фізичних характеристик ґрунтів** (сушильна камера, компресійний прилад, прилади Д.І. Знаменського та Н.С. Нестерова - для визначення коефіцієнту фільтрації ґрунту, набір сит для визначення гранулометричного складу ґрунту, лабораторні ваги, прилади для оцінки коефіцієнту зсуву та зрізання ґрунту). Все це знаходиться в робочому стані. У лабораторії кафедри широко представлені **прилади та обладнання для визначення**

гідрологічних характеристик (самописець "Валдай" – для визначення коливання рівнів води, гідрометрична лебідка "Нова" ГЛН-52 – для визначення глибини річки, опадомір Третьякова – для вимірювання кількості опадів, різні гідрометричні млинки –

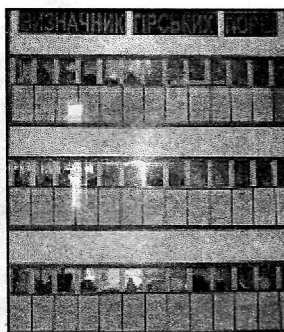
ГР-116, ГР-11, ГР-55, ГР-21М – для визначення швидкості течії річки) та метеорологічних показників

(анеморумбометр, анемометри – для вимірювання напряму і швидкості вітру, барометри – для вимірювання атмосферного тиску повітря, альбедометри – для визначення відбитої радіації і альbedo, актинометри – для вимірювання інтенсивності прямої

сонячної радіації, гальванометри – для вимірювання

термоелектричного струму, який виникає в актинометричних приладах, геліографи – для вимірювання тривалості сонячного сьйва, різні термографи та термометри – для вимірювання температури повітря і ґрунту, снігомір – для вимірювання щільності снігу).

На кафедрі можна оглянути нову **виставку рослин, занесених до Червоної книги України**. У ході проведення науково-дослідних та вишукувальних робіт науковці і викладачі кафедри зібрали гербарій рослин Рівненської та Волинської області, в тому числі тих, що занесені до Загальноєвропейського списку та до Червоної книги України. В кафедральному гербарії налічується більше 1000 різних видів з усіх регіонів України. Зокрема, список

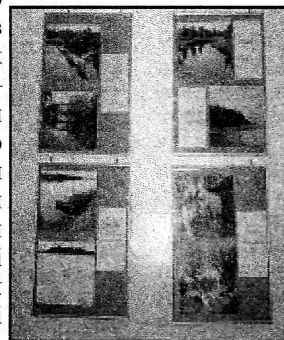

судинних рослин, які виявлені на території Рівненської області складає більше 30 видів (юринея верболиста, цибуля ведмежа, альдрованда пухирчиста, коручка болотна, меч-трава болотна, чотири різних види пальчатокорінника тощо).

Крім того, на кафедрі постійно оновлюються тематичні виставки. Зацікавлять студентів та викладачів експозиції світлин, зроблених з космосу, та коштовного каміння, підготовлені професором М.Д.Будзом та доцентом В.Г.Мельничуком.

Водні об'єкти України представлені на фотовиставці, яка створена студентами факультету водного господарства під керівництвом професора Л.А.Волкової. Тут, зокрема, є фотографії річки Дністер (м. Новодністровськ), Кременчуцького водосховища (с. Чапаєвка, Черкаська обл.), р. Турії (м. Ковель), р. Прип'яті (смт. Ратно), р. Горині (с. Оженіно), р. Случ (Рівненська обл.). Ця виставка також постійно оновлюється.

У рекреаційній зоні кафедри представлена ще одна постійно діюча виставка – **"Оцінки якості поверхневих вод України"**, де представлені наочні взірці результатів оцінки якості поверхневих вод як окремих басейнів

річок (Стугни, Дністра, Прута, Сірету), так і адміністративних одиниць (Рівненської, Донецької, Полтавської областей).

За результатами експедиції по р. Дунай старший викладач І.В.Гопчак представ фоторепортаж про екологічний стан дельти річки Дунаю, яка має найбільшу дельту в Європі після дельти Волги.

Отож, запрошуємо студентів і працівників університету відвідати наші виставки.

Вікторія ХОЛОДЕНКО,
асистент кафедри
водогосподарської екології,
гідрології та
природокористування